

Vježbe 10 - izrada grafičkog sučelja koriseći *Java Swing* i *JavaFX*

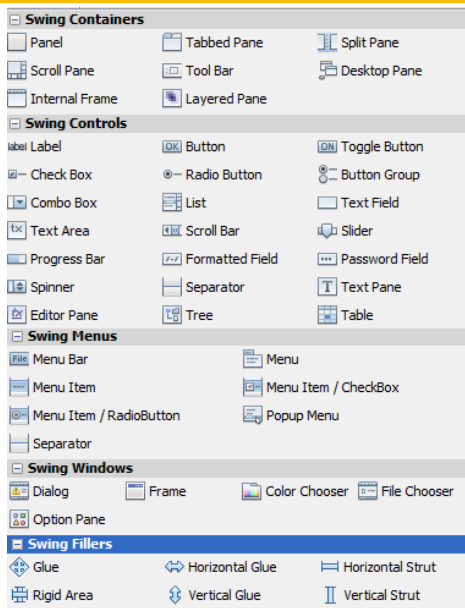
Matej Mihelčić

Prirodoslovno-matematički fakultet, Sveučilište u Zagrebu

matmih@math.hr

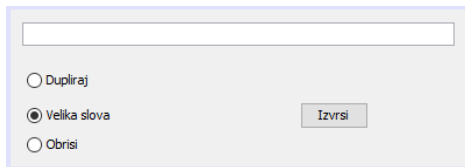
18. siječnja, 2023.

Zadatak 1

Kreirajte grafičko sučelje kao na slici **koristeći** pogled *dizajn Java Swing-a*. U **tekstualnu formu** na vrhu prozora upisujemo neki proizvoljni string od maksimalno 10 znakova (kada dostignemo maksimalnu duljinu **treba upozoriti korisnika na prekoračenje i ne dopustiti daljnje pisanje**). *Dupliraj, Velika slova i Obrisi* spadaju u grupu Radio Button i pridijeljeni su **istoj grupi** Button Group (to osigurava da **u svakom trenutku možemo izabrati samo jedan član grupe**). Opcija opisuje akciju koju treba izvršiti **pritiskom na gumb Izvrsi**. Novi **promijenjeni tekst se treba ponovo pojaviti u tekstualnoj formi**.

Nakon kreiranja nove forme, možemo definirati **naslov** (`title`), **preferiranu veličinu prozora** ili **ručno promjenom granica forme** ili **upisom veličine u polje** `Set preferred size`. Među postavkama samog okvira možemo uštimiti i **operaciju koja se izvrši nakon pritiska gumba za zatvaranje** (standardno `EXIT_ON_CLOSE` - prekida izvršavanje aplikacije), ostale mogućnosti su `DO_NOTHING` (ne radi ništa), `HIDE` (sakrij prozor), `DISPOSE` (uništi trenutni prozor, međutim aplikacija i dalje radi). Mogu se definirati i **postavke automatskog fokusiranja na okvir** (standardno postavljeno na `true`) te **automatskog postavljanja prozora na vrh prozora** (standardno postavljeno na `false`). Okviru se može dodati i **ikona** (`icon image`) te postaviti **razne opcije lokacije, veličine prozora, dekoracije, tipa okvira** (standardno normalni okvir, može biti i skočni `POP_UP`, `UTILITY` - omogućuje ugradnju jednog okvira u drugi). Mijenjanjem opcije `cursor` možemo **promijeniti izgled kursora** pri radu sa okvirom.

Nakon konfiguriranja okvira, na okvir (`JFrame`) dodajemo neki od **spremnika kontrola** (npr. `Panel`).

Nad tim spremnikom možemo **definirati poredak kontrola** (tzv. Layout). To radimo pritiskom desnog gumba miša i **izabirom opcije SetLayout**. U primjeru se koristi standardni raspored Free Design. Nakon postavljanja spremnika i kontrola dodajemo **novi događaj** (eng. *event*) koji se **pokreće kada pritisnemo tipku na tipkovnici pri unosu znakova u tekstualnu formu**. Koristit ćemo ga da **gradimo string tekstualne forme** i prepoznamo kada je učitano više od 10 znakova. U tom trenutku ćemo **izbaciti prozor obavijesti i zanemariti daljnji unos**. Da bi to napravili u prozoru dizajna napravimo *desni klik na formu* → events → key → keyTyped. Automatski nam se generira funkcija za obradu događaja:

```
1 private void jTextField1KeyTyped(java.awt.event.KeyEvent
   evt) { //dodamo kod
2     if(jTextField1.getText().length() >= 10) {
3         JOptionPane.showMessageDialog(this, "Prekoracen
   maksimalan broj znakova! Daljnje pisanje nema ucinka!", "
   Upozorenje", JOptionPane.WARNING_MESSAGE);
4         evt.consume(); } //potrosimo unos znaka
```

Obrada događaja pritiska tipke nad tekstualnom formom.

JOptionPane ima tipove poruka JOptionPane.{ERROR_MESSAGE, INFORMATION_MESSAGE, WARNING_MESSAGE, QUESTION_MESSAGE, PLAIN_MESSAGE}.

Da bi ispravno konfigurirali grupu gumbi za izbor opcija, kliknemo na svaki gumb i pod buttonGroup mu postavimo buttonGroup1 (ime grupe Button Group koju smo postavili na kontrolu). **Izbor opcije možemo zabilježiti postavljanjem zastavice na neku vrijednost** (recimo 1, 2, 3). Funkcija za obradu događaja izbora se automatski generira nakon dvostrukog klika na komponentu u pogledu dizajna.

```
1 int izbor = 2;
2 private void jButton1ActionPerformed(java.awt.event.
   ActionEvent evt) { izbor = 1; }
3 private void jButton2ActionPerformed(java.awt.event.
   ActionEvent evt) { izbor = 2; }
4 private void jButton3ActionPerformed(java.awt.event.
   ActionEvent evt) { izbor = 3; }
```

Obrada događaja izabira gumba opcije iz grupe.

Slijedi implementiranje funkcionalnosti pritiska gumba Izvrsi.

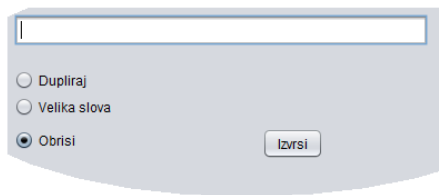
```
1 private void jButton1ActionPerformed(java.awt.event.  
   (ActionEvent evt) {  
2     String textFieldString = jTextField1.getText();  
3     if(izbor == 1){  
4         textFieldString+=textFieldString;  
5     }  
6     else if(izbor == 2){  
7         textFieldString = textFieldString.toUpperCase();  
8     }  
9     else if(izbor == 3){  
10        textFieldString = "";  
11    }  
12  
13    jTextField1.setText(textFieldString);  
14 }
```

Obrada događaja pritiska gumba Izvrsi.

Klikom na formu i Preview design **možemo izabrati između nekoliko različitih izgleda okvira**. Možemo promijeniti i izgled forme:

```
1 public Zad1() {  
2     initComponents(); //automatski generirani kod  
3     this.setShape(new Ellipse2D.Float(-60f, -30f,550.0f,  
4     200.0f)); //kod za izmjenu oblika  
5     this.setLocation(500, 300); }  
6 }
```

Promjena oblika forme.

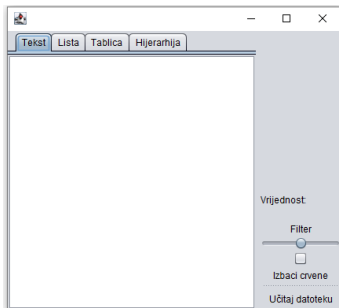
Da bi promjena oblika funkcionirala treba postaviti opciju `undecorated` na `true`. Tim izborom gubimo mogućnost pomicanja prozora kao i gumbе za promjenu veličine, minimizaciju i zatvaranje.

Zadatak 2

Kreirajte grafičko sučelje kao na slici **koristeći** pogled *dizajn Java Swing-a*. Sučelje treba imati 4 taba, *Tekst, Lista, Tablica, Hijerarhija*. U svakom tabu će prikazati **podatke, koji se učitavaju iz tekstualne datoteke**, na drugačiji način. Podaci su vezani uz cijene i boje raznih modela automobila. U prvom tabu se prikazuje **tekstualna reprezentacija datoteke** (jTextArea), u drugom **lista imena automobila i modela** (jList), u trećem **tablica** koja sadrži stupce *Proizvođač, Tip, Boja, Cijena(USD)* (jTable) a u četvrtom tabu se **proizvođači i njihovi modeli trebaju reprezentirati preko stabla, proizvođač je roditelj od modela** (JTree). Na desnoj strani se nalazi jToolBar koji sadrži labelu *Vrijednost*, labelu bez teksta, jSlider, jCheckBox i jButton. Na pritisak gumba *Učitaj datoteku* se aktivira komponenta jFileChooser koja **omogućava navigiranje i učitavanje odgovarajuće tekstualne datoteke**. Pri učitavanju se ažurira **maksimalna i minimalna vrijednost slider-a**.

Zadatak 2 - nastavak

Promjenom slider-a se iz tablice **filtriraju** svi automobili s cijenom nižom ili jednakom vrijednosti na kliznoj komponenti. Klizna komponenta mora raditi tako da **kada klizimo od viših vrijednosti prema nižima, automobili se vraćaju natrag u tablicu**. Izabirom komponente označavanja se **izbacuju svi automobili crvene boje** iz tablice. Ta promjena se mora dogoditi **odmah nakon selekcije** opcije.

Prvi korak je **poslagati sve navedene komponente na okvir i imenovati tabove na odgovarajući način**. Spremnik s tabovima se zove `TabbedPane`. Svaka komponenta navedena gore predstavlja **jedan tab** (automatski će se dodati nakon povlačenja komponente u spremnik). **Centralni dio aplikacije je obrada akcije gumba *Učitaj datoteku* koji treba ažurirati sve poglede kontejnera i sve interne varijable**. Pošto koristimo dosta kompleksne komponente kao što su `JTable`, `JTree` itd., za rješavanje ovog zadatka ćemo **koristiti modele koji će povezivati naše komponente s podacima**.

Za `JTextArea` koristimo **standardni model bez promjene**, kod `JTable` koristimo **standardni model ali postavljamo broj redaka na 0** (klikom na model nam se otvara editor gdje možemo konfigurirati broj redaka), kod `JList` pod model izaberemo *user code* opciju i napišemo **programski kod** `new DefaultListModel()` (postavljamo klasu liste koja nam treba za daljnji rad). Za `JTree` također postavimo *user code* i dodamo: `new DefaultTreeModel(new DefaultMutableTreeNode("root"))`.

Od pomoćnih podataka nam trebaju:

```
1 boolean izbaciCrvene = false;
2 String imeDatoteke="";
3 private JFileChooser jchooser1 = new JFileChooser();
4 private javax.swing.JTable jTable2Copy;
```

Pomoćne instance i varijable.

Na komponentu za selekciju datoteka **dodamo filter** koji omogućava otvaranje **samo datoteka s ekstenzijom .txt**. To radimo definiranjem **tipa filtera** `FileNameExtensionFilter filter = new FileNameExtensionFilter("TEXT FILES", "txt", "text");` i **pridjeljivanjem filtera komponenti za selekciju i otvaranje datoteka** `jchooser1.setFileFilter(filter);`. Postoje dvije vrste komponente za otvaranje datoteka: a) `showSaveDialog` (koji služi za spremanje, ima *save* gumb) i b) `showOpenDialog` (koji služi za otvaranje, ima *open* gumb). Nakon klika na gumb *Učitaj datoteku izvodi se sljedeća akcija*:

```
1 private void jButton1ActionPerformed(java.awt.event.  
   (ActionEvent evt) {  
2     int returnVal = jchooser1.showOpenDialog((Component)evt.  
        getSource()); //otvaramo dijalog za otvaranje datoteke  
3     if (returnVal == JFileChooser.APPROVE_OPTION) {  
        //  
        ispitujemo je li korisnik izabrao otvaranje  
4         File file = jchooser1.getSelectedFile(); //dohvacamo  
            putanju do datoteke  
5         try {  
6             imeDatoteke = file.toString(); //spremamo putanju  
                u string  
7             } catch (Exception ex) {} //ignoriramo obradu  
                iznimke  
8  
9 //format datoteke -> proizvodac automobila tip boja cijena  
10        String cijelaDatoteka = "", linija = "";  
11        File input = new File(imeDatoteke);  
12        int brojac = 0;  
13        Path p = Paths.get(input.getAbsolutePath());
```

Akcija gumba.

```
1 ArrayList<String> alist = new ArrayList<>();
2 DefaultListModel dlm = (DefaultListModel)jList2.getModel();
3 DefaultTreeModel tmodel = (DefaultTreeModel) jTree2.
  getModel();
4 tmodel.setRoot(new DefaultMutableTreeNode("Automobili"));
5 DefaultMutableTreeNode root = (DefaultMutableTreeNode)
  tmodel.getRoot();//dohvacamo sve potrebne modele
6 jTree2.getSelectionModel().setSelectionMode(
  TreeSelectionMode.SINGLE_TREE_SELECTION);
7 HashSet<String> ubaceniProizvodaci = new HashSet<>();
8 int ubaceno=0;
9 double minCijena = Double.MAX_VALUE, maxCijena = Double.
  MIN_VALUE;
10 String zaglavlje[] = null; //potrebne varijable za
  ucitavanje podataka u komponente
11
12     try{
13         BufferedReader citac = Files.newBufferedReader(p
, StandardCharsets.UTF_8);
```

Akcija gumba.

```
1 while((linija = citac.readLine())!=null){
2     cijelaDatoteka+=linija+"\n";
3     if(brojac == 0){
4         cijelaDatoteka+="\n";
5         zaglavlje= linija.split(" ");
6         DefaultTableModel table_model=new
DefaultTableModel(zaglavlje,0);
7         jTable2=new JTable(table_model);//
dodajemo pravo zaglavlje tablici (ono iz datoteke)
8         jScrollPane6.setViewportViewView(jTable2); //
azuriraj izgled kontrole na okviru (koristi se kod
kontrola koje imaju scrole bar, zapravo azurira pogled
na tablicu koji moze biti nepotpun)
9         brojac = 1;
10    }
11    else{ //racunamo maks. i min. cijenu
12        String komponente[] = linija.split(" ");
13        if(Double.parseDouble(komponente[3])>maxCijena)
14            maxCijena = Double.parseDouble(komponente[3]);
```

Akcija gumba.

```
1  if(Double.parseDouble(komponente[3])<minCijena)
2      minCijena = Double.parseDouble(komponente[3]);
3      DefaultTableModel model = (DefaultTableModel)
jTable2.getModel();//dohvacamo model tablice
4      model.addRow(komponente);//dodajemo redak u tablicu
5      //alist.add(komponente[0]+" "+komponente[1]);//
moze i koristenjem pomocne liste
6      dlm.addElement(komponente[0]+" "+komponente[1]); //
dodajemo element u listu
7          if(insertedManufacturers.contains(
komponente[0])){ //gradimo stablo
8              DefaultMutableTreeNode t=null;
9
10             for(int i=0;i<root.getChildCount();i++){
11                 if(((String)((DefaultMutableTreeNode)root.
getChildAt(i)).getUserObject()).equals(komponente[0])){
12                     //trazimo cvor proizvodaca u stablu
t = (DefaultMutableTreeNode)root.getChildAt(i);
// dohvacamo ga
```

Akcija gumba.


```
1             break; } }
2             int cc=tmodel.getChildCount(t);
3 tmodel.insertNodeInto(new DefaultMutableTreeNode(komponente
4     [1]), t,cc); //dodajemo dijete proizvodaca = tip modela
5 tmodel.reload((DefaultMutableTreeNode)tmodel.getRoot());//
6     ponovo učitamo struktru stabla radi iscrtavanja
7     }
8     else{
9     DefaultMutableTreeNode t = new DefaultMutableTreeNode(
10     komponente[0]);// cvor proizvodaca ne postoji u stablu,
11     treba ga dodati
12     tmodel.insertNodeInto(t, root, root.getChildCount());
13     tmodel.reload((DefaultMutableTreeNode)tmodel.getRoot());
14     //ubacujmo proizvodaca i osvježimo stablo
15
16     int cc=tmodel.getChildCount(t);
17     tmodel.insertNodeInto(new DefaultMutableTreeNode(
18     komponente[1]), t,cc);// ubacujmo model automobila
```

Akcija gumba.

```
1 tmodel.reload((DefaultMutableTreeNode)tmodel.getRoot());
2     insertedManufacturers.add(komponente[0]); //azuriram o
3     stablo i zapamtimo da je proizvođač u stablu
4         } } }
5
6     DefaultTableModel model = (DefaultTableModel)
7     jTable2.getModel();
8     DefaultTableModel model1=new DefaultTableModel(
9     zaglavlje,0);
10    jTable2Copy=new JTable(model1);
11    //kopiram o tablicu u pomoćnu tablicu zbog
12    filtriranja
13    for(int i=0;i<model.getRowCount();i++){
14        Vector<Object> vec = new Vector<>();
15        vec.add(model.getValueAt(i, 0));
16        vec.add(model.getValueAt(i, 1));
17        vec.add(model.getValueAt(i, 2));
18        vec.add(model.getValueAt(i, 3));
19        model1.addRow(vec); }
```

Akcija gumba.

```
1      jSlider1.setMaximum(((int)maxCijena)+1);
2      jSlider1.setMinimum((int)minCijena); // postavi
3  minimum i maksimum slidera
4      jTree2.setModel(tmodel); //dodaj model stablu
5      ((DefaultTreeModel)jTree2.getModel()).reload();
6      jScrollPane5.setViewportViewView(jList2);
7      jTextArea1.setText(cijelaDatoteka);
8      jScrollPane7.setViewportViewView(jTree2); //nacrtaj
9  komponente
10     }
11     catch(IOException e){ e.printStackTrace(); } }
12     else { } } //kraj akcije gumba
```

Akcija gumba.

Nakon implementacije akcije gumba, trebamo implementirati akciju promjene klizne komponente.

```
1 private void jSlider1StateChanged(javax.swing.event.  
    ChangeEvent evt) {  
2     JSlider s = (JSlider) evt.getSource();  
3     jLabel3.setText(s.getValue()+""); //ispisujemo  
    trenutnu vrijednost klizne komponente kroz praznu labelu  
4     DefaultTableModel model=(DefaultTableModel)jTable2.  
    getModel();  
5     DefaultTableModel model1=(DefaultTableModel)  
    jTable2Copy.getModel();//dohvacamo model tablice i  
    kopije  
6  
7     for(int i=model.getRowCount()-1;i>=0;i--){  
8         model.removeRow(i); } //izbacujemo sve elemente  
    iz tablice  
9  
10    for(int i=0;i<model1.getRowCount();i++){ //  
    dodajemo samo potrebne elemente  
11        Vector<Object> vec = new Vector<>();
```

Akcija promjene klizne komponente.

```
1  if(Double.parseDouble(model1.getValueAt(i, 3)+"")>=s.  
    getValue()){  
2  
3      if(izbaciCrvene == false || !model1.getValueAt(i, 2).  
        equals("crveni)){  
4          vec.add(model1.getValueAt(i, 0));  
5          vec.add(model1.getValueAt(i, 1));  
6          vec.add(model1.getValueAt(i, 2));  
7          vec.add(model1.getValueAt(i, 3));  
8          model.addRow(vec);  
9          }      }  
10         }      } //nakon svakog poziva ove  
    akcije (svake promjene klizne komponente), tablica se  
    ponovo preračuna i nacрта
```

Akcija promjene klizne komponente.

Još nam preostaje implementacija komponente označavanja.

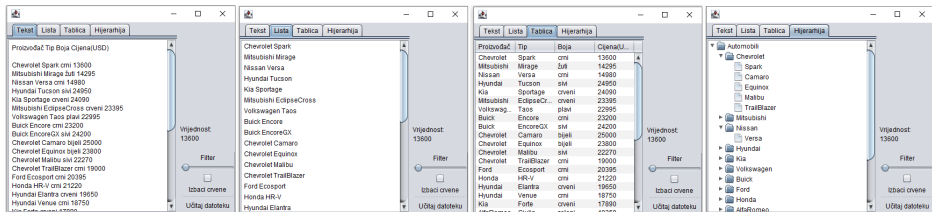
```
1 private void jCheckBox1ActionPerformed(java.awt.event.  
   ActionEvent evt) {  
2     if(jCheckBox1.isSelected())  
3         izbaciCrvene = true; //zabiljezimo oznacavanje  
4     else izbaciCrvene = false; //zabiljezimo  
   odznacavanje  
5  
6     javax.swing.event.ChangeEvent chg = new javax.swing.  
   event.ChangeEvent(jSlider1); //kreiramo događaj promjene  
   klizne komponente  
7     this.jSlider1StateChanged(chg); //izvršimo akciju klizne  
   komponente koja će uzeti promjenu u komponenti  
   oznacavanja  
8 }
```

Akcija selekcije/deselekcije komponente označavanja.

```
1 public static void main(String args[]) {
2     /*automatski generirani kod za Look and Feel*/
3     //poziv glavnog programa
4         java.awt.EventQueue.invokeLater(new Runnable() {
5             public void run() {
6                 new Zad2().setVisible(true); //poziv dretve
7                 koja odgovara na događaje
8             }
9         }); //ova dretva se izvodi sve dok ne zagasimo
           aplikaciju (standardno pritiskom na gumb zatvaranja zbog
           EXIT_ON_CLOSE opcije)
10    }
```

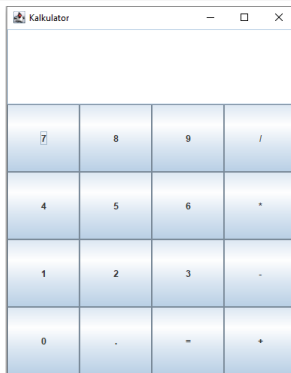
Glavni program Java Swing aplikacije.

Izgled korisničkog sučelja uz učitane podatke.

Zadatak 3.

Kreirajte grafičko sučelje i funkcionalnost **jednostavnog kalkulatora** kao na slici **bez korištenja** pogleda *dizajn Java Swing-a*. Kalkulator pamti zadnju izabranu operaciju i trenutni rezultat. Pri pozivu operanda izvrši operaciju nad trenutnim rezultatom.

Pošto u rješenju ovoga zadatka **ne koristimo** dizajn pogled, trebamo sami dizajnirati okvir, spremnik i postaviti odgovarajuće komponente na spremnik. Prvi korak će biti dizajn spremnika komponenti koji ćemo potom dodati na okvir aplikacije. Spremnik implementiramo klasom koja nasljeđuje klasu JPanel.

```
1 class SpremnikKalkulatora extends JPanel{
2     private JPanel spremnik; //jos jedan spremnik za sve tipke
3     private JTextField ekran; // ekran kalkulatora
4
5     public SpremnikKalkulatora(){
6         setLayout(new BorderLayout()); //razmjestaj BorderLayout
7         ima sjeverni, juzni i centralni dio
8
9         ekran = new JTextField();
10        ekran.setSize(400, 100);
11        ekran.setPreferredSize(new Dimension(400,100));
12        ekran.setEnabled(false); //ne dopustamo direktno
13        pisanje po ekranu
```

Dizajn spremnika komponenti kalkulatora.

```
1  ekran.setFont(ekran.getFont().deriveFont(Font.BOLD, 28f));  
   //povecamo velicinu znakova i otisnemo  
2      add(ekran, BorderLayout.NORTH); //dodamo komponentu u  
   spremnik na sjeverni dio  
3      spremnik = new JPanel(); // kreiramo pomocni spremnik  
4      spremnik.setLayout(new GridLayout(4,4)); //namjestimo  
   mu razmjestaj mreze, sluzi za organiziranje ostalih  
   tipki kalkulatora  
5          }      }
```

Dizajn spremnika komponenti kalkulatora.

Nakon što smo dizajnirali generalni izgled spremnika kalkulatora, trebamo dodati gumbе na pomoćni spremnik u rasporedu mreže. To ćemo napraviti pomoćnom funkcijom `dođajGumb`. Ta funkcija će primiti oznaku gumba i slušača (klasu koja implementira funkcionalnost osluškivanja akcije zadane komponente i izvrši odgovarajuću akciju). Slušać koji odgovara gumbima 0 – 9 i . treba samo zapisati znak na ekran, dok slušać za operaciju treba i pozvati funkciju za računanje, te ažurirati logičko stanje aplikacije.

```
1 private class AkcijaPisanja implements ActionListener{
2     @Override
3     public void actionPerformed(ActionEvent event){
4         String unos = event.getActionCommand();//
5         dohvacamo string pozvane kontrole
6         if(start){ ekran.setText(""); start = false; }
7         //ukoliko smo u ciklusu novog racunanja, ponistimo
8         prozor i postavimo da je ciklus zapoceo
9         ekran.setText(ekran.getText()+unos); //
10        zapisemo odgovarajucu vrijednost na ekran
11    } }
12
13 private void dodajGumb(String oznaka, ActionListener slusac
14 ){// dodavanje gumba na spremnik
15     JButton gumb = new JButton(oznaka);
16     gumb.addActionListener(slusac);
17     spremnik.add(gumb);
18 }
```

Dizajn akcija i funkcije dodajGumb.

Za uspješnu implementaciju akcije operacije trebamo u klasi SpremnikKalkulatora definirati još tri varijable: `private double rezultat = 0.0;` `private String zadnjaOperacija = "=";` `private boolean start = true;`.

```
1 private class AkcijaOperacije implements ActionListener{
2     @Override
3     public void actionPerformed(ActionEvent event){
4         String operacija = event.getActionCommand();
5             //dohvacamo operaciju
6         if(start){//- se moze nalaziti i na pocetku
7             if(operacija.equals("-")){ ekran.setText(operacija);
8                 start = false; }
9             else zadnjaOperacija = operacija; }
10            else{ //racunanje operacije
11                racunaj(Double.parseDouble(ekran.getText()));
12                zadnjaOperacija = operacija;//pamtimo zadnju
                operaciju, koristimo u iducem koraku
                start = true; } } }
```

Dizajn akcije operacija.

Funkcija racunaj primjenjuje operaciju na novo uneseni broj i prethodni rezultat dok kod prvog unosa operacije postavlja rezultat na prvi učitani broj (inicijalno zadnjaOperacija == "=").

```
1 public void racunaj(double x){
2     if(zadnjaOperacija.equals("+")) rezultat+=x;
3     else if(zadnjaOperacija.equals("-")) rezultat -=x;
4     else if(zadnjaOperacija.equals("*")) rezultat*=x;
5     else if(zadnjaOperacija.equals("/")) rezultat/=x;
6     else if(zadnjaOperacija.equals("=")) rezultat = x;
7     ekran.setText(""+rezultat);
8 }
```

Funkcija računaj.

Sljedeći korak je dodavanje gumbi u spremnik. Nakon kreiranja instanci slušača i definiranja rasporeda spremnika spremnik, dodajemo kod za dodavanje ostalih kontrola kalkulatora u konstruktor `SpremnikKalkulatora()`.

```
1 ActionListener pisanje = new AkcijaPisanja();
2 ActionListener naredba = new AkcijaOperacije();
3
4 dodajGumb("7", pisanje); dodajGumb("8", pisanje);
5 dodajGumb("9", pisanje); dodajGumb("/", naredba);
6 dodajGumb("4", pisanje); dodajGumb("5", pisanje);
7 dodajGumb("6", pisanje); dodajGumb("*", naredba);
8 dodajGumb("1", pisanje); dodajGumb("2", pisanje);
9 dodajGumb("3", pisanje); dodajGumb("-", naredba);
10 dodajGumb("0", pisanje); dodajGumb(".", pisanje);
11 dodajGumb("=", naredba); dodajGumb("+", naredba);
12 add(spremnik, BorderLayout.CENTER);
```

Dodavanje gumbi spremniku.

Definiramo klasu okvira koji nasljeđuje klasu JFrame.

```
1 class OkvirKalkulatora extends JFrame{
2     public OkvirKalkulatora(){
3         setTitle("Kalkulator");
4         SpremnikKalkulatora spremnik = new
5         SpremnikKalkulatora();
6         spremnik.setSize(400, 400);
7         spremnik.setPreferredSize(new Dimension(400,400));
8         add(spremnik);
9         pack();//postavlja velicinu okvira tako da su sve
10        komponente na preferiranoj velicini ili vece
11    } }
12 //preferirani nacin je koristenjem awt reda dogadaja
13 public class Aplikacija { //glavna klasa i glavna funkcija
14     public static void main(String args []){
15         OkvirKalkulatora okvir = new OkvirKalkulatora();
16         okvir.setSize(400,500);
17         okvir.setDefaultCloseOperation(JFrame.EXIT_ON_CLOSE);
18         okvir.setVisible(true); } }//OK za jednostavne aplikacije
```

Dizajn okvira aplikacije.

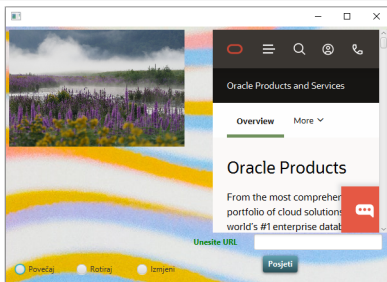
Zadatak - DZ

Proširite kalkulator dodatnim gumbima (% , CE, C, D - brisanje znaka).
Omogućite unos brojeva i operacija s tipkovnice. Napravite da pritiskom tipke *enter* dobijete rezultat računanja operacije.

Zadatak 4

Kreirajte grafičko sučelje kao na slici **korištenjem** *SceneBuilder*-a i *JavaFX*-a. Sučelje sadrži sliku koja se može: a) povećati za 10%, b) rotirati, c) izmijeniti (izmijeni kontrast, ton boje, svjetlinu, čistoću boje) pritiskom na odgovarajući gumb izbora. U desnom dijelu aplikacije je web preglednik sa odgovarajućom tekstualnom formom i gumbom koji služe za unos *url*-a web adrese. Implementirajte odgovarajuće funkcionalnosti tih *JavaFX* komponenti.

Napravimo novu *Java with Ant* klasu koja će reprezentirati naš novi *JavaFX* program, dodajmo u projekt sve ovisnosti (*JavaFX* biblioteku). Kreirajmo praznu `.fxml` datoteku i odgovarajući kontroler the CSS dokument (zadnja dva se kreiraju automatski).

Komponente **rasporedimo** u *SceneBuilder*-u te definiramo sve potrebne funkcije akcije, to su `radio{1,2,3}Handler` i `posjetiHandler` (gdje je `posjeti` ime gumba za dohvaćanje web stranice). Glavni spremnik komponenti je `AnchorPane`. Funkcije za obradu akcija **specificiramo** u `Code` dijelu svake komponente. Sljedeći korak je pod svojstvima uređenja (`Layout`) odrediti neke vrijednosti sidrenja (`Anchor`) jer će nam to omogućiti pravilno skaliranje komponenti pri maksimizaciji prozora.

Definirajmo funkcionalnost kontrolera:

```
1 public class Zad4FXMLController implements Initializable {
2     @FXML //anotacija FXML omogućava ubacivanje (injekciju)
        vrijednosti iz .FXML dokumenta u reference u nasem
        programu
3     RadioButton radio1, radio2, radio3; //nakon definicije,
        gumbi nisu povezani u cijelinu, kao i kod Swinga, treba
        ih grupirati.
4     @FXML
5     WebView browser;
6     @FXML
7     Button posjeti;
8     @FXML
9     ImageView slika;
10    ToggleGroup group = new ToggleGroup();//ova grupa se
        koristi za grupiranje elemenata klase RadioButton.
11    @FXML
12    TextField url;
13    WebEngine webEngine;
```

Dizajn kontrolera aplikacije.

```
1  @FXML
2      public void posjetiHandler(ActionEvent event) {
3          String hrl = url.getText();
4          if(!hrl.contains("http://"))
5              hrl="http://" + hrl;
6          this.webEngine.load(hrl);
7      }
8
9  @FXML
10     public void radio1Handler(ActionEvent event) {
11         slika.setScaleX(1.1); slika.setScaleY(1.1);
12     }
13
14     @FXML
15     public void radio2Handler(ActionEvent event) {
16         slika.setScaleX(1); slika.setScaleY(1);
17         slika.setRotate(slika.getRotate() + 90);
18     }
```

Dizajn kontrolera aplikacije.

```
1      @FXML public void radio3Handler(ActionEvent event) {
2          slika.setScaleX(1); slika.setScaleY(1);
3          ColorAdjust namjestiBoju = new ColorAdjust();
4
5          namjestiBoju.setContrast(0.4);          //Namjesti kontrast
6          namjestiBoju.setHue(-0.05);           //Namjesti ton boje
7          namjestiBoju.setBrightness(0.9);      //Namjesti svjetlinu
8          namjestiBoju.setSaturation(0.8);      //Namjesti cistocu boje
9          slika.setEffect(namjestiBoju);        //Primjeni na sliku
10         }
11
12     @Override
13     public void initialize(URL url, ResourceBundle rb) {
14         radio1.setToggleGroup(group); //grupiramo gumbe
15         radio2.setToggleGroup(group);
16         radio3.setToggleGroup(group);
17         webEngine = browser.getEngine(); //logika preglednika
18         this.webEngine.load("http://www.oracle.com/us/
products/index.html"); } }
```

Dizajn kontrolera aplikacije.

Nakon definicije kontrolera, definiramo glavnu klasu aplikacije:

```
1 public class Zad4 extends Application{
2     @Override
3     public void start(Stage primaryStage) throws IOException{
4         Parent root = FXMLLoader.load(getClass().getResource
5             ("/javafx/Zad4FXML.fxml")); //citamo glavni cvor
6         aplikacije (koristi se refleksija)
7         Scene scene = new Scene(root); //stvaramo scenu
8         scene.getStylesheets().add
9             (getClass().getResource("zad4fxml.css")).
10        toExternalForm()); //dodajemo CSS stil
11        primaryStage.setScene(scene);
12        primaryStage.initStyle(StageStyle.DECORATED); //
13        dopustamo maksimizaciju, minimizaciju i slicno
14        primaryStage.show(); //prikazujemo pozornicu
15    }
16
17    public static void main(String[] args) {
18        launch(args); } }
```

Dizajn glavne klase aplikacije

Dizajn stila:

```
1 .root {
2     -fx-background-image: url("pozadina.jpg");
3     -fx-effect: dropshadow( gaussian , rgba
4         (255,255,255,0.5) , 0,0,0,1 ); }
5
6 .button{
7     -fx-text-fill: white;
8     -fx-font-family: "Arial Narrow";
9     -fx-font-weight: bold;
10    -fx-background-color: linear-gradient(#61a2b1 , #2A5058);
11    -fx-effect: dropshadow( three-pass-box , rgba(0,0,0,0.6)
12        , 5, 0.0 , 0 , 1 ); }
13
14 .label{
15     -fx-text-fill: green;
16     -fx-font-family: "Arial Narrow";
17     -fx-font-weight: bold; }
```

Dizajn stila aplikacije

Zadatak 5

Kreirajte animaciju koja rotira, translacija i skalira pravokutnike različitih dimenzija i boja po ekranu dimenzija 800×600 u trajanju 100s. Dodajte gumbe za ubrzavanje, usporavanje i izvođenje animacije u obrnutom redosljedu.

```
1 public class Animacija1 extends Application{
2     double rateIncrease = 1.0;
3     @Override
4     public void start(Stage primaryStage) {
5         Group root = new Group(); //koristimo Group node kao
6         korijen
7         Scene scene = new Scene(root, 800, 600, Color.BLACK);
8         primaryStage.setScene(scene);
9         Group rectangles = new Group();
```

Implementacija animacije u *JavaFX*-u.

```
1     for (int i = 0; i < 50; i++) {
2         Rectangle rectangle = new Rectangle(100 + random
3             ()*50,50+random()*10, Color.web("white", 0.05));
4         rectangle.setStrokeType(StrokeType.OUTSIDE);
5         rectangle.setStroke(Color.web("white", 0.16));
6         rectangle.setStrokeWidth(4);
7         rectangles.getChildren().add(rectangle); } //
8 staramo 50 cetverokuta raznih dimenzija
9     Rectangle colors = new Rectangle(scene.getWidth(),
10    scene.getHeight(), new LinearGradient(0f, 1f, 1f, 0f,
11    true, CycleMethod.NO_CYCLE, new Stop[]{
12        new Stop(0, Color.web("#f8bd55")),
13        new Stop(0.14, Color.web("#c0fe56")),
14        new Stop(0.28, Color.web("#5dfbc1")),
15        new Stop(0.43, Color.web("#64c2f8")),
16        new Stop(0.57, Color.web("#be4af7")),
17        new Stop(0.71, Color.web("#ed5fc2")),
18        new Stop(0.85, Color.web("#ef504c")),
19        new Stop(1, Color.web("#f2660f")),}))};
```

Implementacija animacije u *JavaFX*-u.

```
1 colors.widthProperty().bind(scene.widthProperty());
2 colors.heightProperty().bind(scene.heightProperty());
3 Group blendModeGroup = new Group(new Group(new
Rectangle(scene.getWidth(), scene.getHeight(), Color.
BLACK, rectangles), colors); //boja ovisi o poziciji na
ekranu
4 colors.setBlendMode(BlendMode.OVERLAY);
5 root.getChildren().add(blendModeGroup);
6
7 Button increase = new Button("+");
8 increase.setMinWidth(30);
9 root.getChildren().add(increase);
10 Button decrease = new Button("-");
11 decrease.setMinWidth(30);
12 decrease.setLayoutX(0); decrease.setLayoutY(30);
13 root.getChildren().add(decrease); //dodajemo gumbe za
povećavanje i smanjivanje brzine animacije
```

Implementacija animacije u *JavaFX*-u.

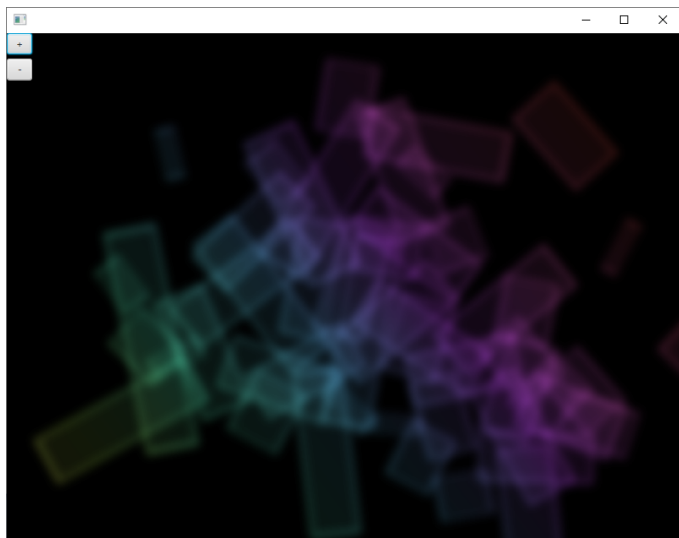
```
1     rectangles.setEffect(new BoxBlur(10, 10, 3));
2     Timeline timeline = new Timeline();
3     timeline.setRate(rateIncrease); //postavlja brzinu
    animacije
4 for (Node rectangle: rectangles.getChildren()) {
5     timeline.getKeyFrames().addAll(
6     new KeyFrame(Duration.ZERO, //pocenta pozicija - 0
7     new KeyValue(rectangle.translateXProperty(), random()*800),
8     new KeyValue(rectangle.translateYProperty(), random()*600),
9     new KeyValue(rectangle.rotateProperty(), random()*360),
10    new KeyValue(rectangle.scaleXProperty(), random()*2)),
11    new KeyFrame(new Duration(100000), //krajnja pozicija - 100s
12    new KeyValue(rectangle.translateXProperty(), random()*800),
13    new KeyValue(rectangle.translateYProperty(), random()*600),
14    new KeyValue(rectangle.rotateProperty(), random()*360),
15    new KeyValue(rectangle.scaleXProperty(), random()*2)) ); }
16     System.out.println(timeline.getCurrentRate());
17 timeline.play(); //pokrecemo 100s animacije
```

Implementacija animacije u JavaFX-u.

```
1 increase.setOnAction(actionEvent ->
2     {    rateIncrease+=0.5;
3         timeline.setRate(rateIncrease); }); //
4     definiramo akciju pritiska na gumb povecavanja brzine
5     animacije
6
7 decrease.setOnAction(actionEvent ->
8     {    rateIncrease -=0.5;
9         timeline.setRate(rateIncrease); }); //definiramo
10    akciju pritiska na gumb manjenja brzine animacije
11    primaryStage.show(); }
12
13 public static void main(String[] args) {
14     launch(args); } } //glavna funkcija koja pokrece
15    aplikaciju
```

Implementacija animacije u *JavaFX*-u.

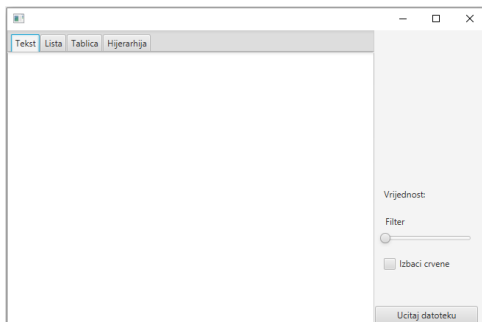
Konačni izgled aplikacije:

Zadatak 6

Riješite zadatak 2 koristeći *JavaFX* uz upotrebu *SceneBuilder*-a.

Prvi korak je napraviti funkcionalno identično sučelje u *JavaFX*-u. Možete koristiti **toolbar** ili **obični spremnik** Pane i na njega staviti kliznu, komponentu, komponentu označavanja i labelu. Time dobijemo sučelje kao na slici.

Komponentama textArea (Tab 1), ListView (Tab 2), TableView (Tab 3), TreeView (Tab 3), kliznoj komponenti i komponenti označavanja, pridjelimo id-eve: tekst, lista, tablica, hijerarhija, filter i crveni. Sada implementiramo funkcionalnost gumba Učitaj datoteku.

```
1 @FXML
2 public void ucitajHandler(ActionEvent event) {
3     File odabrana = odabirDatoteka.showOpenDialog(new
4     Stage());
5     try{
6         String cijelaDatoteka = "", linija = "";
7         int brojac = 0, ubaceno = 0;
8         Path p = Paths.get(odabrana.getAbsolutePath());
9         HashSet<String> insertedManufacturers = new
10        HashSet<>();
11         double minCijena = Double.MAX_VALUE, maxCijena =
12         Double.MIN_VALUE;
13         BufferedReader citac = Files.newBufferedReader(p
14         ,StandardCharsets.UTF_8);
```

Implementacija gumba koji učitava datoteku.

```
1 ArrayList<TableColumn> stupciFX = new ArrayList<>();
2 TreeItem<String> rootItem = null;
3
4 while((linija = citac.readLine())!=null){
5     cijelaDatoteka+=linija+"\n";
6     if(brojac == 0){
7         tablica.getColumns().clear();
8         String stupci[] = linija.split(" ");
9         for(int i=0;i<stupci.length;i++){
10             TableColumn stupac = new TableColumn(stupci[i]
11             ].toUpperCase());
12             if(i<stupci.length-1)
13                 stupac.setCellValueFactory(new
14                 PropertyValueFactory<>(stupci[i].toLowerCase()));
15             else{
16                 stupci[i] = stupci[i].replaceAll("\\(", "");
17                 stupci[i] = stupci[i].replaceAll("\\)", "");
18                 stupac.setCellValueFactory(new
19                 PropertyValueFactory<>(stupci[i].toLowerCase())); }
```

Implementacija gumba koji učitava datoteku.

```
1      stupciFX.add(stupac);
2      rootItem = new TreeItem<String> ("Automobili");
3  }
4      tablica.getColumns().addAll(stupciFX);
5      brojac = 1; }
6  else{
7      String tmp[] = linija.split(" ");
8      Auto a = new Auto(tmp[0], tmp[1],tmp[2], Double.
9  parseDouble(tmp[3]));
10     double anum =Double.parseDouble(tmp[3]);
11     if(minCijena>anum)
12         minCijena = anum;
13     if(maxCijena<anum)
14         maxCijena = anum;
15     tablica.getItems().add(a);
16     lista.getItems().add(a.getProizvodac()+" "+a.
17     getTip());
18     TreeItem<String> proizvodac = new TreeItem<
19     String> (tmp[0]);
```

Implementacija gumba koji učitava datoteku.

```
1         if (insertedManufacturers.contains(tmp[0])){
2             ObservableList<TreeItem<String>> djeca =
rootItem.getChildren();
3             TreeItem<String> proizvodacStablo = null;
4             for (int i=0; i<djeca.size(); i++){
5                 if (djeca.get(i).getValue().equals(tmp[0])){
6                     proizvodacStablo = djeca.get(i);
7                     break; } }
8                 proizvodacStablo.getChildren().add(new
TreeItem<String>(tmp[1])); }
9             else{
10                insertedManufacturers.add(tmp[0]);
11                rootItem.getChildren().add(proizvodac);
12                proizvodac.getChildren().add(new TreeItem
<String>(tmp[1])); } } }
13                tekst.setText(cijelaDatoteka);
14                hijerarhija.setRoot(rootItem);
15                filter.setMax(maxCijena);
16                filter.setMin(minCijena);
```

Implementacija gumba koji učitava datoteku.

```
1 //tablicaCopy.setColumns().addAll(tablica.setColumns());//  
   NIKAKO se nesmiju kopirati stupci jer se prebaci  
   poveznica komponente GUI-a na novu tablicu!  
2     for(int i=0;i<tablica.getItems().size();i++)  
3         tablicaCopy.getItems().add(tablica.  
   getItems().get(i));  
4     }  
5     catch(Exception e){  
6         e.printStackTrace(); } }
```

Implementacija gumba koji učitava datoteku.

Navedena implementacija pripada klasi kontroler aplikacije. U toj aplikaciji imamo definirane sljedeće elemente: @FXML FileChooser odabirDatoteka; @FXML TextArea tekst; @FXML ListView lista; @FXML TableView tablica; @FXML TableView tablicaCopy; @FXML TreeView hijerarhija; @FXML Slider filter; @FXML Label vrijednostF; boolean izbaciCrvene; @FXML CheckBox crveni;

JavaFX tablici dodajemo objekte (instance) posebno definiranih klasa koje reprezentiraju objekte koji su prezentirani u tablici. Klase za svaki element (stupac tablice) moraju imati odgovarajuću get metodu oblika `getImeelementa()`.

```
1 public class Auto {
2     String proizvodac, tip, boja;
3     double cijenausd;
4
5     Auto(String p, String t, String b, double c){
6         proizvodac = p; tip = t;
7         boja = b; cijenausd = c;
8     }
9
10    public String getProizvodac(){ return proizvodac; }
11    public String getTip(){ return tip; }
12    public String getBoja(){ return boja; }
13    public double getCijenausd(){ return cijenausd; }
14 }
```

Implementacija klase Auto.

Unutar inicijalizacijske funkcije kontrolera definiramo kod za osluškivanje promjena klizne komponente

```
1  @Override
2      public void initialize(URL url, ResourceBundle rb) {
3          tablicaCopy = new TableView();
4          izbaciCrvene = false;
5          odabirDatoteka = new FileChooser();
6          odabirDatoteka.setTitle("Otvori .txt datoteku");
7          odabirDatoteka.getExtensionFilters().addAll(new
8  ExtensionFilter("SVE TEKSTUALNE", "*.txt"));
9          filter.valueProperty().addListener(new ChangeListener
10 <Number>() {
11
12      public void changed(ObservableValue<? extends Number>
13 vv, Number stara_vr, Number nova_vr) {
14          vrijednostF.setText(String.format("%.2f", nova_vr));
```

Implementacija inicijalizacijske metode kontrolera.

```
1     if (tablicaCopy.getItems().size() != 0) {
2         for (int i = tablica.getItems().size() - 1; i >= 0; i--)
3             tablica.getItems().remove(i);
4
5     ObservableList<Auto> tmp = javafx.collections.
FXCollections.observableArrayList();
6
7     for (int i = 0; i < tablicaCopy.getItems().size(); i++) {
8         if (Double.parseDouble(((Auto) tablicaCopy.getItems
().get(i)).cijenaUSD + "") >= (double) new_val) {
9
10            if (izbaciCrvene == false || !((Auto) tablicaCopy.
getItems().get(i)).boja.equals("crveni")) {
11                tmp.add((Auto) tablicaCopy.getItems().get(i));
12            } } }
13            tablica.setItems(tmp); } } }); }
```

Implementacija inicijalizacijske metode kontrolera.


```
1 @FXML public void crveniHandler (ActionEvent event) {
2     if(crveni.isSelected()){ izbaciCrvene =
3     true; }
4
5     else{ izbaciCrvene = false; }
6
7     if(tablicaCopy.getItems().size()!=0){
8     for(int i=tablica.getItems().size()-1;i>=0;i--){
9     tablica.getItems().remove(i);
10
11     ObservableList<Auto> tmp = javafx.collections.
12     FXCollections.observableArrayList();
13     double vrijednost = filter.getValue();
14
15     for(int i=0;i<tablicaCopy.getItems().size();i++){
16     if(Double.parseDouble(((Auto)tablicaCopy.
17     getItems().get(i)).cijenausd+"")>=vrijednost){
```

Implementacija koda za obradu promjene stanja komponente označavanja.

```

1         if(izbaciCrvene == false || !((Auto)
    tablicaCopy.getItems().get(i)).boja.equals("crveni")){
2             tmp.add((Auto)tablicaCopy.getItems().get(i));
3         } } }
        tablica.setItems(tmp); } }

```

Implementacija koda za obradu promjene stanja komponente označavanja.

```

1 public class Zad6 extends Application{
2     @Override
3     public void start(Stage primaryStage) throws IOException{
4         Parent root = FXMLLoader.load(getClass().getResource
5         ("/javafx/Zad6FXML.fxml"));
6         Scene scene = new Scene(root);
7         primaryStage.setScene(scene);
8         primaryStage.initStyle(StageStyle.DECORATED);
9         primaryStage.show(); }
10
11     public static void main(String[] args) {
12         launch(args); } }

```

Glavna klasa aplikacije.

The image displays four screenshots of a JavaFX application window, each showing a different view of a car database. The application has a title bar with standard window controls and a menu bar with options: Tekst, Lista, Tablica, and Hijerarhija.

Top-Left Screenshot (List View): The 'Lista' menu item is selected. The main area displays a list of cars with columns for 'Proizvođač' (Manufacturer), 'Tip' (Type), 'Boja' (Color), and 'Cijena(USD)' (Price in USD). The list includes cars like Chevrolet Spark, Mitsubishi Mirage, Nissan Versa, etc. A filter slider is set to 13600,00, and there is an 'Izbaci crvene' checkbox.

Top-Right Screenshot (List View): The 'Lista' menu item is selected. The main area displays a list of cars, but only the names are visible. The filter slider is set to 13600,00, and there is an 'Izbaci crvene' checkbox.

Bottom-Left Screenshot (Table View): The 'Tablica' menu item is selected. The main area displays a table with columns: PROIZVOĐAČ, TIP, BOJA, CIJENA(USD). The table contains the same data as the list view.

Bottom-Right Screenshot (Hierarchical View): The 'Hijerarhija' menu item is selected. The main area displays a tree view of the car data, starting with 'Automobili' and branching into manufacturers like Chevrolet, Mitsubishi, Nissan, Hyundai, Kia, Volkswagen, Buick, Ford, Honda, Alfa Romeo, Audi, and Porsche.

All screenshots include a 'Vrijednost: 13600,00' label, a 'Filter' slider, an 'Izbaci crvene' checkbox, and an 'Učitaj datoteku' button.

Zadatak - DZ

Modificirajte aplikacije iz Zadatka 2 i Zadatka 6 tako da se pri promjeni vrijednosti klizne komponente ili stanja komponente označavanja mijenjaju komponente svih tabova grafičkog sučelja.